

Prisio Adnoddau Coedwigoedd Cymru

CRYNODEB GWEITHREDOL

Comisiynwyd ac ariannwyd gan
Lywodraeth Cymru

Vadim Saraev
Stuart MacCallum
Darren Moseley
Gregory Valatin

Asiantaeth ymchwil y Comisiwn Coedwigaeth yw Forest Research a dyma'r sefydliad sy'n arwain ymchwil sy'n ymwneud â choed a choedwigaeth yn y DU. Nod yr asiantaeth yw cefnogi a gwella coedwigaeth a'i rôl mewn datblygu cynaliadwy drwy ddarparu ymchwil wyddonol, cefnogaeth dechnegol a gwasanaethau ymgynghorol sy'n arloesol ac o ansawdd uchel.

Rhif y contract: FRB1701

Disgrifiad: Priso Adnoddau Coedwigoedd Cymru

Rheolwr y contract: Richard Morgan
Cangen Polisi Adnoddau Coedwigoedd
Yr Adran Cyfoeth Naturiol
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

Ffôn: 0290 823 384

E-bost: Richard.Morgan4@wales.gsi.gov.uk

Rheolwr y prosiect: Gregory Valatin
Forest Research
Alice Holt Lodge
Farnham
Surrey
GU10 4LH

Ffôn: 0300 067 5699

Ffacs: 01420 23653

E-bost: gregory.valatin@forestry.gsi.gov.uk

Cynnwys

Crynodeb Gweithredol.....	4
----------------------------------	----------

Rhestr o Ffigurau

Ffigur 1 Cyfanswm blynyddol gwerthoedd cyfansawdd ar gyfer gwasanaethau ecosystem pren, carbon a hidlo aer yn ystod y blynyddoedd 2012 i 2015 (£ miliwn, prisiau 2015)

.....	6
-------	---

Rhestr o Dablau

Tabl 1 Gwerth blynyddol y llif gwasanaethau a ddaeth o goedwigoedd yng Nghymru yn 2015	5
Tabl 1 Gwerthoedd blynyddol y llif gwasanaethau a ddaeth o goedwigoedd yng Nghymru yn 2011–2015 (£ miliwn, prisiau 2015)	5
Tabl 3 Gwerthoedd asedau gwasanaethau ecosystem yng Nghymru yn 2015, y gwerth net presennol dros y 50 mlynedd nesaf	7

Crynodeb Gweithredol

Gwnaeth yr astudiaeth hon amcangyfrif gwerth coetiroedd yng Nghymru yng nghyd-destun pump o nwyddau a gwasanaethau ecosystem penodol: coed sy'n sefyll, echdynnu pren, dal a storio carbon, hamdden, a gwella ansawdd yr aer. I roi amcangyfrifon Cymru yng nghyd-destun y DU yn gyffredinol, mae'n ddefnyddiol nodi bod coetiroedd Cymru yn cynrychioli tua 10% o gyfanswm arwynebedd coetiroedd y DU. Gellir gweld cyfrifon asedau pren a phrasiadau ecosystemau coetiroedd y DU llawn gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol ar [y ddolen hon ar y we \(fersiwn dyddiedig 5 Gorffennaf 2016 a ddefnyddir ar gyfer yr adroddiad hwn\)](#). Dangosir prif ffigurau'r DU yma ar gyfer eu cymharu. (Er mwyn hwyluso cymharu gyda'r rhai a geir yn yr astudiaeth hon, cafodd y gwerthoedd o'r Swyddfa Ystadegau Gwladol ar gyfer y DU eu hailchwyddo o brisiau 2013 i 2015):

1. Yn 2015, amcangyfrifwyd bod cyfanswm y stoc o adnoddau coed sy'n sefyll yn y DU, wedi'i fesur dros y rhisgl, yn 618.1 miliwn metr ciwbig. Amcangyfrifwyd bod gwerth ariannol holl adnoddau pren y DU yn £8 biliwn yn 2015 (prisiau 2015).
2. Yn 2014, amcangyfrifwyd bod cyfanswm y pren a waredwyd yn y DU, wedi'i fesur dros y rhisgl, yn 12.4 miliwn metr ciwbig. Roedd gwerth blynyddol pren a waredwyd yn £233 miliwn yn 2014 (prisiau 2015). Amcangyfrifwyd bod gwerth yr ased ar gyfer y gwasanaeth ecosystem hwn yn £5.3 biliwn yn 2014 (prisiau 2015).
3. Yn 2014, amcangyfrifwyd bod cyfanswm y carbon a gafodd ei ddal a storio yn y DU yn 15.6 miliwn tonnell CO₂e. Roedd gwerth blynyddol dal a storio carbon yn £975 miliwn yn 2014 (prisiau 2015). Amcangyfrifwyd bod gwerth yr ased ar gyfer y gwasanaeth ecosystem hwn yn £39 biliwn yn 2014 (prisiau 2015).
4. Yn 2014, amcangyfrifwyd bod cyfanswm y nifer o ymweliadau hamdden â choetiroedd yn y DU yn 634 miliwn. Roedd gwerth blynyddol hamdden yn £2.3 biliwn yn 2014 (prisiau 2015). Amcangyfrifwyd bod gwerth yr ased ar gyfer y gwasanaeth ecosystem hwn yn £56.2 biliwn yn 2014 (prisiau 2015).
5. Yn 2014, amcangyfrifwyd bod cyfanswm yr aer a hidlwyd yn y DU yn 141.4 mil tonnell o ronynnau wedi'u gwaredu. Roedd gwerth blynyddol aer a hidlwyd yn £3 biliwn yn 2014 (prisiau 2015). Amcangyfrifwyd bod gwerth yr ased ar gyfer y gwasanaeth ecosystem hwn yn £70.9 biliwn yn 2014 (prisiau 2015).

Amcangyfrifwyd bod cyfanswm gwerth blynyddol pedwar gwasanaeth ecosystem coetir (gan eithrio coed sy'n sefyll) ar gyfer y DU yn £6.5 biliwn (prisiau 2015). Roedd gwerth cyfatebol yr ased yn 2014 yn £171.4 biliwn (prisiau 2015).

Gwnaethom amcangyfrif gwerth blynyddol y llif gwasanaethau a ddarperir gan goetiroedd yng Nghymru ar gyfer pedwar gwasanaeth ecosystem: echdynnu pren, dal a storio carbon, hamdden, a gwella ansawdd yr aer. Cyflwynir y gwerthoedd blynyddol hyn yn Nhabl 1 isod, ynghyd â'r gwerth cyfanredol dangosol.

Tabl 2 Gwerth blynyddol y llif gwasanaethau a ddaeth o goedwigoedd yng Nghymru yn 2015

Gwasanaeth	Echdynnu pren	Dal a storio carbon	Hamdden*	Ansawdd yr aer	Cyfanswm
Gwerth, £ miliwn, prisiau 2015	28.3	108	85	385	606.3

* Daw'r gwerth hamdden o arolwg 2014. Yn dilyn argymhellion newydd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol, mae'r gwerth yn cael ei amcangyfrif o'r data gwariant ac nid yw'n seiliedig ar werth cymedrig fesul ymweliad fel y ffigurau ar gyfer y DU a nodir uchod. Mae'r dull newydd yn cynhyrchu amcangyfrifon is na'r rhai sy'n seiliedig ar werth cymedrig fesul ymweliad (gweled yr Atodiad yn y prif adroddiad).

Fel y gwelir o'r tabl, mae cyfanswm y gwerth blynyddol dangosol o'r pedwar gwasanaeth ecosystem coetir yn dod i gyfanswm o ychydig dros £600 miliwn. O'r pedwar gwasanaeth, gwelliannau i ansawdd yr aer yn sgil cael gwared ar lygredd yw'r mwyaf, ac yna dal a storio carbon, hamdden, ac yna cynhyrchu pren (Ffigur 1).

Gellir ymestyn Tabl 1 i gynnwys cyfnod hirach o amser ar gyfer y blynyddoedd y mae data ar gael (Tabl 2).

Tabl 3 Gwerthoedd blynyddol y llif gwasanaethau a ddaeth o goedwigoedd yng Nghymru yn 2011–2015 (£ miliwn, prisiau 2015)

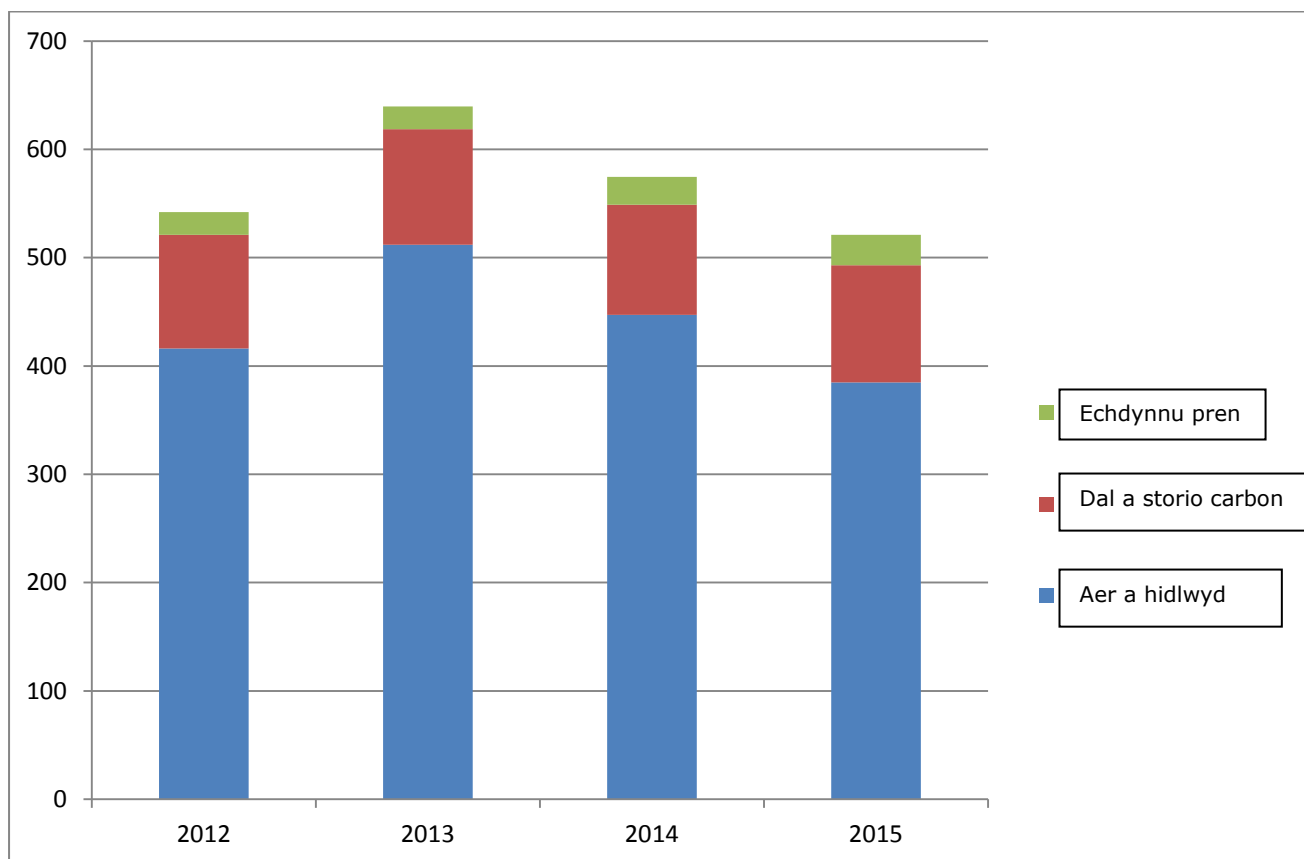
Blwyddyn	Echdynnu pren	Aer a hidlwyd	Dal a storio carbon	Hamdden
2011	Ddim ar gael	535	107	Ddim ar gael
2012	21.1	416	105	Ddim ar gael
2013	21.1	512	107	Ddim ar gael
2014	25.7	447	102	85

2015	28.3	385	108	Ddim ar gael
-------------	------	-----	-----	--------------

Ddim ar gael yn golygu nad yw'r data ar gael

Mae canolbwyntio ar wasanaethau ecosystem y mae gennym gyfres o ddata llawn ar eu cyfer (2012–2015) yn galluogi cymharu cyfanswm blynyddol gwerthoedd cyfansawdd ar gyfer pob blwyddyn (Ffigur 1).

Ffigur 2 Cyfanswm blynyddol gwerthoedd cyfansawdd ar gyfer gwasanaethau ecosystem pren, carbon a hidlo aer yn ystod y blynyddoedd 2012 i 2015 (£ miliwn, prisiau 2015)

Fel y gwelir yn Ffigur 1 a Thabl 2, gwelliannau i ansawdd yr aer yn sgil gwaredu llygredd yw'r elfen fwyaf o'r cyfanswm gwerth blynyddol, yna dal a storio carbon a chynhyrchu pren.

Amcangyfrifir gwerth ased cysylltiedig ar gyfer pob gwasanaeth ecosystem fel gwerth net presennol dros 50 mlynedd. Gan ddilyn y dull a ddefnyddir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol ym mhob achos, ar wahân i ddal a storio carbon, mae'r gwerth ased hwn yn seiliedig ar y rhagdybiaeth bod llif blynyddol y gwasanaeth yn parhau'r un peth dros y cyfnod hwn. Yn achos dal a storio carbon, roedd patrwm blynyddol gwerth y gwasanaeth yn seiliedig ar ragamcaniadau ar gyfer dal a storio carbon ac amserlen prisiau carbon a ddatblygwyd gan yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd, sydd bellach yn rhan o'r Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol.

Cyflwynir gwerthoedd yr ased ynghyd ag awgrym petrus ar gyfer y gwerth cyfan yn Nhabl 3.

Tabl 4 Gwerthoedd asedau gwasanaethau ecosystem yng Nghymru yn 2015, y gwerth net presennol dros y 50 mlynedd nesaf

Gwasanaeth	Echdynnu pren	Dal a storio carbon	Hamdden	Ansawdd yr aer	Cyfanswm
Gwerth, £ biliwn, prisiau 2015	0.7	3.9	2.1	11.2	17.9

Fel y gwelir o Dabl 3, mae cyfanswm y gwerth ased ar gyfer y pedwar gwasanaeth ecosystem coetir yn dod i tua £18 biliwn. Fel y llif blynyddol, yr hyn sy'n gysylltiedig â gwelliannau i ansawdd yr aer yn sgil cael gwared ar lygredd yw'r mwyaf, ac yna dal a storio carbon, hamdden, ac yna cynhyrchu pren.

Mae gwerth ar gyfer cyfanswm y coed sy'n sefyll hefyd yn deillio o hyn. Yn 2015, amcangyfrifwyd bod cyfanswm y stoc o adnodd coed sy'n sefyll yng Nghymru, wedi'i fesur dros y rhisgl, yn 64.4 miliwn metr ciwbig. Yn dilyn y dull a fabwysiedir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol, mae'r prisiad yn seiliedig ar y rhagdybiaeth y gellid gwerthu'r holl goed ar y pris cyfredol ar gyfer coed sy'n sefyll a choed sydd wedi'u cwmpo. Mewn theori, gallai hyn ddigwydd mewn blwyddyn benodol ond byddai'n weithgaredd untro, ac ni fyddai'n cynrychioli llif blynyddol a gaiff ei ailadrodd. Felly, adroddir am werth yr ased hwn ar wahân. Fe'i hamcangyfrifir ychydig o dan £1.2 biliwn (prisiau 2015).

Fel mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn pwysleisio, mae datblygiad cyfrifon amgylcheddol y DU ac amcangyfrifon ariannol cyfalaf naturiol yn eu camau cychwynnol o hyd gyda'r fethodoleg a'r setiau data a ddefnyddir yn dal i gael eu hadolygu ac yn agored i newid. Defnyddiwyd y fethodoleg ddiweddaraf oedd ar gael gennym (ym mis Chwefror 2017) er mwyn cyrraedd at yr amcangyfrifon yn yr adroddiad hwn.

O ystyried y bylchau yn y dystiolaeth ar gyfer deinameg a rhyngweithiadau gwasanaethau ecosystem, mae'r amcangyfrifon yn destun ansicrwydd amrywiol. Mae prif ffynonellau ansicrwydd mewn rhai amcangyfrifon yn cynnwys: 1) gwybodaeth wyddonol anghyflawn am i ba raddau mae coetiroedd yn darparu gwasanaeth; 2) mesuriadau a chasglu data nad yw'n fanwl gywir; a 3) rhagdybiaethau am ddatblygiadau yn y dyfodol (dros y 50 mlynedd nesaf) yn narpariaeth pob gwasanaeth ecosystem a'r prisiau cysylltiedig a ddefnyddir i gyrraedd at werth ased.

Gan gadw gwahanol ffynonellau ansicr mewn cof, gwnaethom raddio gwerth y gwasanaeth ecosystem yn ôl lefel yr ansicrwydd o 'isel' (pren) i 'canolig' (dal a storio carbon, ansawdd yr aer, hamdden). Nid oedd unrhyw un yn destun ansicrwydd 'uchel' am fod y gwasanaethau ecosystem yn yr adroddiad hwn wedi cael eu dewis ar gyfer eu prisio yn seiliedig i ddechrau ar y rhai mae tystiolaeth cymharol dda ar gael ar eu cyfer.